

Vrena friskoleförening

ordforande@vrenafriskola.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Vrena friskola i Nyköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vrena friskoleförening att senast den **15 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Vrena friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska följa upp resultaten av utbildningen i förskoleklassen. Uppföljning ska utgå från de nationella målen och dokumenteras.
- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av förskoleklassen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- Rektorn ska utifrån vad som framkommer av uppföljningen av resultat för årskurs 3 göra en analys och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Vrena friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärd

- Huvudmannen ska säkerställa att det för eleverna i förskoleklass och grundskola finns tillgång till skolpsykolog som kan delta i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Vrena friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp utbildningen i förskoleklass och årskurs 3, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Tillsynen visar att såväl Vrena friskola som huvudmannen behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i förskoleklass och grundskola. Tillsynen visar att uppföljning görs av trygghet och värdegrund för såväl förskoleklassen som årskurserna 1-6 på både skol- och huvudmannanivå. Men uppföljning av förskoleklassens arbete i förhållande till de nationella målen i övrigt saknas på såväl skol- som huvudmannanivå. Huvudmannen bör i ökad omfattning samla in information om skolenhetens samlade kunskapsresultat. Huvudmannen ska se till att det finns tillgång till skolpsykolog som kan delta i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i förskoleklass och grundskola.

Föreläggande

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Av utredningen framgår att det inte görs någon systematisk

uppföljning av förskoleklassens resultat i förhållande till de nationella målen. Av tillsynen framgår vidare att kunskapsresultat för årskurs 6 och årskurs 3 följs upp. Dock görs ingen samlad analys av elevernas kunskapsresultat för årskurs 3, rektorn begär inte heller in sådan information från lärarna. Då det finns brister i uppföljning och analys av skolverksamhetens resultat saknar skolan underlag för att kunna analysera vad som påverkar resultaten. Det saknas därmed också underlag för att kunna identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsinsatser. Tillsynen visar att resultat av trygghet- och värdegrundsarbete följs upp i alla årskurser och i förskoleklass.

Av skollagen framgår att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra författningar (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, avsnitt 2.8, framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, s. 304 och 308) betonas att syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring.

Det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet avseende förskoleklassen. Av intervju med rektorn framgår att efter förra läsåret har det inte gjorts någon strukturerad uppföljning av förskoleklassens arbete i förhållande till de nationella målen. En förklaring till detta är att rektorsbyte har skett. Rektorn har inte heller i efterhand begärt in någon dokumenterad information från sin personal. Rektorn berättar att den uppföljning som skett har främst varit avvikelserapportering. Rektorn beskriver det systematiska kvalitetsarbetet avseende förskoleklassen som ett utvecklingsområde. Av intervju med rektorn framgår att resultat av trygghet och värdegrund följs upp för förskoleklassen. I skolenhetens likabehandlingsplan presenteras också utvecklingsåtgärder som även innefattar förskoleklass.

Analys av kunskapsresultat för årskurs 3 brister. Av intervju med rektorn framgår att elevernas måluppfyllelse dokumenteras av lärarna i ett administrativt system. Uppföljning av kunskapsresultat gör rektorn tillsammans med lärarna terminsvis. Dock berättar rektorn att det inte görs någon dokumenterad uppföljning eller analys av elevers resultat på gruppnivå för årskurs 3. Rektorn samlar inte heller in några dokumenterade uppföljningar eller analyser av lärarna för årskurs 3. Rektorn berättar att det kvalitetsarbete som görs främst är inriktat på årskurs 6. Kunskapsresultat för årskurs 6 sammanställs, analyseras och ligger till grund för utvecklingsåtgärder. Rektorn berättar vidare att en ny modell för det systematiska kvalitetsarbetet är under implementering på skolenheten. Av intervju med rektorn framgår att resultat av

trygghet och värdegrund följs upp för årskurserna 1-6. I skolenhetens likabehandlingsplan presenteras utvecklingsåtgärder för likabehandlingsarbetet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Vrena friskola inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Vrena friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att Vrena friskola saknar tillgång till skolpsykolog som kan användas i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Bristen får till följd att eleverna vid skolenheten inte har tillgång till elevhälsa utifrån författningarnas krav.

Av skollagen framgår att för eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa och att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. En samlad elevhälsa ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För elevhälsans psykologiska insatser ska det finnas tillgång till psykolog.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsans ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Huvudmannen saknar tillgång till psykolog som kan användas i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Av intervjuer med huvudmannen och rektorn framgår att elevhälsan inte utgör en samlad resurs i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på grupp- och skolnivå, då huvudmannen inte har tillgång till psykolog. Rektorn uppger att under föregående läsår köptes elevhälsaresurser in externt. Från och med hösten 2017 har styrelsen fattat beslut om att skolenheten ska ha sitt eget elevhälsoteam och detta är under uppbyggnad. I nuläget har inte skolenheten tillgång till någon psykolog för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Vrena friskoleförening inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Vrena friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Tillsynen visar att uppföljning av verksamhetens kunskapsresultat på

huvudmannanivå är begränsad till terminsbetyg i årskurs 6 samt resultat av nationella prov i årskurs 3 och 6. För årskurs 3 gör huvudmannen i övrigt ingen systematisk uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen inte gör någon systematisk uppföljning av förskoleklassens resultat i förhållande till de nationella målen. Det saknas också ett samlat dokumenterat kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Tillsynen visar emellertid att huvudmannen följer upp resultat av trygghet- och värdegrundsarbete i alla årskurser och i förskoleklass. Vidare visar tillsynen att den uppföljning som huvudmannen gör har resulterat i utvecklingsåtgärder för skolverksamheten. Men bristerna i huvudmannens uppföljning får än dock till följd att huvudmannen saknar relevant information för att utveckla verksamheten avseende grundskolan samt förskoleklassen. Brist på uppföljning medför också svårigheter i att följa upp om eventuella insatta åtgärder gett önskad effekt.

Skollagen anger att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt förarbetena till lagen (prop. 2009/10:165, s. 306) har huvudmannen det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen, vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter. Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) är utgångspunkten att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Uppföljning på huvudmannanivå av utbildningen i förskoleklass saknas. Av intervju med huvudmannen framgår att huvudmannen inte har gjort någon uppföljning av utbildningen i förskoleklassen och följaktligen inte har säkerställt att skolenheten arbetar efter de mål som anges i författningarna. Avsaknad av information har enligt intervjuade medfört att huvudmannen inte har gjort någon egen analys av förskoleklassens måluppfyllelse.

Uppföljning på huvudmannanivå av samtliga resultat för årskurs 3 saknas. Av intervju med huvudmannen framgår att de begär in skriftlig information om elevernas måluppfyllelse såsom terminsbetyg i årskurs 6, resultat av nationella prov i årskurs 3 och 6 samt resultat av screeningtester kring läs- och skrivutveckling och åtgärdsprogram. Dock begär huvudmannen inte in information om i vilken grad som elever bedöms uppnå godtagbara kunskaper i årskurs 3. Intervjuade beskriver detta som ett utvecklingsområde och tillägger att avsaknad av rektor under 1,5 år ledde till att det uppstod lyckor i uppföljningen av enhetens resultat. Kvalitetsarbetet på huvudmannanivå beskrivs därför som ett utvecklingsområde. Av intervju med huvudmannen framgår emellertid att den uppföljning som har gjorts också har lett till utvecklingsåtgärder i verksamheten. Av intervju med huvudmannen framgår vidare att resultat av trygghet- och värdegrundsarbetet för förskoleklassen samt årskurserna 1-6 följs upp på huvudmannanivå.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Vrena friskoleförening inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Vrena friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Vrena friskoleförening uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Vrena friskoleförening uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

X Tobias Thorén

Signerat av: Lena Stadler

Signerat av: Tobias Thoren

Lena Stadler
Beslutsfattare

Tobias Thorén
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Vrena friskola

Fakta om Vrena friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Vrena friskoleförening under våren 2018. Vrena friskola besöktes av Skolinspektionen den 10 april 2018.

Vrena friskola ligger i samhället Vrena i Nyköpings kommun. Skolenheten har 74 elever i årskurserna F-6. Skolenhetens arbete leds av en rektor som även är ansvarig för föreningens fritidshem och förskoleverksamhet. Huvudman för Vrena friskola är Vrena friskoleförening.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse årskurs 3

Vrena friskolas egen redovisning av kunskapsresultat, våren 2017, framgår att 83,3 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått godtagbara kunskaper i ämnet svenska. Motsvarande andel var samma värde för matematik. I de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena bedömdes samtliga elever ha nått godtagbara kunskaper.

Måluppfyllelse årskurs 6

Vrena friskola bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i årskurs 6. Dessa resultat sammanställs och analyseras på skolnivå. Eftersom skolenhetens resultatuppgifter baseras på färre än 10 elever redovisas inte utfallet här.